

CHET TILLARINI O'QITISHDA INTERFAOL METODLARNING AHAMIYATI

Fozilova Muxlisa

O'zDJTU 3- bosqich talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqola chet tillarini o'qitish va o'rganishda interfaol usullarning hal qiluvchi rolini o'rganadi. Tadqiqot o'quvchilarning tilni o'zlashtirish va malakasini oshiradigan turli interaktiv strategiyalarni o'rganadi. Rolli o'yinlar, guruh faoliyati, simulyatsiya va texnologiya integratsiyasi kabi interfaol yondashuvlarning afzalliklarini tahlil qilib, ushbu tadqiqot o'quvchilarni o'quv jarayoniga faol jalb etish muhimligini ta'kidlaydi. Topilmalar shuni ko'rsatadiki, interfaol usullar nafaqat lingvistik ko'nikmalarni rivojlantiradi, balki madaniy tushunishni rivojlantiradi va real dunyo kontekstlarida mazmunli muloqotni osonlashtiradi.

Kalit so'zlar. Interfaol metodlar, ehtiyoj, kommunikativ vazifalar, miqdoriy so'rovlar, hamkorlik, muloqot.

Kirish: Hozirgi globallashtirilgan dunyoda xorijiy tillarni bilish akademik, kasbiy va shaxsiy o'sishga intilayotgan shaxslar uchun qimmatli boylikka aylandi. Til o'qituvchilari o'quvchilarning turli ehtiyojlarini qondirishga intilayotganligi sababli o'qitishning interfaol usullarini qo'llash tilni o'zlashtirishni kuchaytirishning kuchli vositasi sifatida maydonga chiqdi. Ushbu dissertatsiya chet tillarini o'qitishda interfaol yondashuvlarning ahamiyati va ularning talabalarning o'quv natijalariga ta'sirini o'rganishga qaratilgan.

Asosiy qism: Oldingi tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, o'qituvchiga yo'naltirilgan an'anaviy ta'lim talabalarni til o'rganish jarayoniga to'liq jalb qila olmaydi. Bundan farqli o'laroq, interfaol usullar talabalarning ishtiroki, hamkorlik va muloqotga urg'u beradi, bu esa o'quvchilarga mazmunli kontekstlarda til ko'nikmalarini faol ravishda qo'llash imkonini beradi. Tadqiqotlar kommunikativ vazifalar, o'yinlar va loyihaga asoslangan o'rganish kabi interfaol faoliyatning til ravonligi va madaniy kompetentsiyani rivojlantirishda afzalliklarini ta'kidlaydi. Chet tili darsi ijtimoiy hodisa sifatida qaraladi, bu erda sinf o'qituvchi va talabalar bir-biri bilan muayyan ijtimoiy munosabatlarga kirishadigan, o'quv jarayoni barcha ishtirokchilarning

o'zaro ta'siri bo'lgan ma'lum bir ijtimoiy muhitdir. Shu bilan birga, o'rganishdagi muvaffaqiyat o'rganish uchun barcha imkoniyatlardan jamoaviy foydalanish natijasidir. Talabalar esa bu jarayonga katta hissa qo'shishlari kerak. Barcha tasniflarda bilimlarni og'zaki bayon qilish usullari mavjud. Bularga hikoya, tushuntirish, tushuntirish, suhbat, brifing kiradi.

Og'zaki usullar o'rganishning barcha bosqichlarida qo'llaniladi: yangi materialni o'zlashtirishga tayyorgarlik paytida, uni tushuntirish, o'zlashtirish, umumlashtirish va qo'llash jarayonida.

Hikoya - o'qituvchi tomonidan o'quv materialining majoziy, rang-barang, jonli monologik taqdimoti. Bu usul ko'pincha quyi sinflarda qo'llaniladi. Bolalarga ular uchun yorqin, yangi faktlar, voqealar, bolalar bevosita kuzata olmaydigan narsalar haqida ma'lumot berish kerak bo'lganda, o'qituvchi hikoyaga murojaat qiladi. Hikoya kichik yoshdagi o'quvchilarning aqliy faoliyati, tasavvurlari, his-tuyg'ulariga ta'sir qilishning kuchli manbai, dunyoqarashini kengaytiradi.

Agar hikoyada passiv usulning belgilari ko'proq bo'lsa, tushuntirish bolalar uchun ochiq bo'lgan murakkab masalalarni izchil, mantiqiy, aniq taqdim etishning faol usuli hisoblanadi. Tushuntirish, albatta, bolalarning ishtiroki, o'z kuzatishlari, eksperimentlar va harakatlar naqshlarini namoyish qilish, illyustratsiya bilan birlashtirilgan.

Tushuntirish operatsiyalar, harakatlar, topshiriqlarni bajarish bo'yicha ko'rsatmalar bilan to'ldiriladi: she'rni qanday o'rganish, mashq bajarish, ish joyini tashkil qilish va hokazo. Hikoya, tushuntirish va ma'ruza monolog yoki ma'lumot beruvchi o'qitish usullaridan biridir. Suhbat - bu o'quv materialini taqdim etishning dialogik usuli (yunoncha Dialogos - ikki yoki undan ortiq shaxslar o'rtasidagi suhbat), bu o'z-o'zidan ushbu uslubning muhim o'ziga xos xususiyatlari haqida gapiradi.

Chet tillarini o'rgatishda interfaol usullarning samaradorligini o'rganish uchun ushbu tadqiqotda aralash metodli tadqiqot loyihasi qo'llaniladi. Til o'qituvchilari va talabalar bilan interfaol yondashuvlar bilan tajribalari to'g'risida ma'lumot to'plash uchun miqdoriy so'rovlar va sifatli suhbatlar o'tkaziladi. Tadqiqot shuningdek,

interfaol usullarning o'quvchilarning tilni bilishi va faolligiga ta'sirini baholash uchun sinfdagi kuzatuvlarni o'z ichiga oladi.

Ushbu tadqiqot natijalari interfaol usullarning talabalarning til o'rganish natijalariga ijobiy ta'sirini ko'rsatishi kutilmoqda. Kommunikativ vazifalar, rolli o'yinlar va multimedia tadbirlarida faol ishtirok etish orqali o'quvchilar dinamik va qiziqarli muhitda o'zlarining til ko'nikmalarini rivojlantirishlari mumkin. Bundan tashqari, interfaol usullar o'quvchilarni asl til kiritishlari bilan o'zaro munosabatda bo'lishga va mazmunli muloqotga kirishishga undaydi, shu bilan ularning til bilimi va madaniy xabardorligini oshiradi.

Xulosa. Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, ushbu tezisda interfaol usullar xorijiy tillarni o'rganuvchilarda tilni o'zlashtirish va malakasini oshirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Faol ishtirok etish, hamkorlik va muloqotni rag'batlantirish orqali interfaol yondashuvlar talabalarga o'zlarining lingvistik ko'nikmalarini haqiqiy kontekstda rivojlantirishga yordam beradi. Til o'qituvchilari o'quvchilar uchun qiziqarli va samarali til o'rganish tajribasini yaratish uchun interfaol usullarni o'qitish amaliyotiga integratsiya qilishlari tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Muminova, F. M. Ingliz tilini o'qitishda zamonaviy innovatsion texnologiyalaridan foydalanish / F. M. Muminova. — 2020.
2. Iriskulov A.T va boshqalar Kids' English pupil's book 2sinf -Toshkent — O'zbekiston;2014
3. Passov Ye.I. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению. М.: Просвещение, 1991
4. Xoshimov O'. Yoqubov I. Ingliz tili o'qitish metodikasi. T., - 2003
5. Pedagogika. /prof. M.X.To'xtaxodjayevaning umumiy tahriri ostida.-T.: "O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati" nashriyoti, 2010.
6. Mavlonova R. va boshqalar. Pedagogika T.: O'qituvchi. 2010 y.